

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

In Capvt IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

omnia, ferini affectus, qui stabulatur in animâ. quo quid possit esse felicius? Alioqui nōne stultitia est, credere fore vt effugiamus bestias noxias, cū in nobis ipsis feritatem augeamus indies? Non desperandum igitur mansuefactis nostris moribus, posse cicurari animalia. Tum demum, opinor, leones, vrsos, pardos, & Indicos elephantos, atque tigrides, ceteraque inuicti roboris, à solitario victu transitura ad sociabilem, paulatim depositâ ferociâ: & more gregalium latura consuetudinem hominum, cum quâdam velut erga dominos, magistrōsq; suos reuerentiâ. Nonnulla etiam eò processura, vt heris gestu, caudaq; adblandiantur in morem catellorum Melitenisum. Tunc & scorpionum serpentumq; venena cessatura, ceterorumque reptilium. Omnia hæc bonum virum, tâquam sacrum vererentur violare, virtutis ergo à Deo susceptum in tutelam suam ac gratiâ. *Theologi veteres in hac ipsâ re multi, quos prætereo: vnicam V. Bedæ sententiam adducens, quâ hæc concludo:* In testimonium primæ creationis, legimus viris sanctis, atque humiliter Deo seruientibus, & aues obsequiū præbuisse, & rictus bestiarum cessisse, & venenum non potuisse nocere serpentium. *Originalis in stilita, & innocentie reparata indicium, obedientia est creaturarum.*

Pietate & innocentia recuperata.

In he. xam.

IN CAPVT IX.

§. I. Contuebatur in pulchris pulcherrimū: & per impressa rebus vestigia prosequabatur vbiq; dilectum.] *Mundus specimen est operationis diuine: quia dum opus videtur, operator præfertur. Eleganter docet Origenes, Deum cognosci duobus modis, per Scripturam & creaturam.*

Hom. 2. in diuersos.

Deus cognoscitur per Scripturam & creaturam.

T 3

Non

Non enim aliter in nobis diuina cognitio renouatur, nisi per diuinæ Scripturæ apices, & creaturæ species. Eloquia disce diuina, & in animo tuo eorum concipe intellectū, in quo cognosces verbum sensu corporeo. Formas ac pulchritudines perspice sensibilem: & in eis intelliges Dei verbū. Et in his omnibus nil aliud tibi veritas declarabit, præter seipsum, qui cuncta fecit. *Et in omnibus aliquod sui vestigium impressit, quod accuratè considerantem ducat in cognitionem aliquam creatoris. Ex operibus cognoscitur artifex: & Dei inuisibilia à creaturâ mundi, per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur: sempiterna quoque eius virtus & diuinitas.* Nam (*ut inquit B. Theodoretus*) per ea quæ videntur, factorem inuisibilem cogitamus. Ita & cum arcam scamnumq; videmus, nequaquam ea fabrum lignarium, sed fabrica opera esse dicimus. Nauigium quoque affabrè compactum cernentes, non illud solum miramur atque suspicimus, sed illius opificem quâuis absentem, quàm maximè laudamus. Tū si monile, aliudve collare ornamentum videmus egregiè factum, aurifici laudem suam deferimus. Ita & in mundi fabricam oculos intendētes, illius quidem magnitudinem pulchritudinemq; miramur, quæque vbertim ex eâ se fundit, rerum vtilitatē. Intellectus autem noster, omissis huiusmodi qualitatibus, ad opificem illum procurrit, qui hæc omnia sapienter extruxit. *huc spectat quod de S. Antonio tradunt Ecclesiastica historia: rogatum à quodam id temporis pro sapiente habito, quo pacto posset vitam sustentare in illâ vastâ eremi solitudine, librorum solatio destitutus; respondisse, Meus liber, ô Philosopho, est natura*

Rom. 1.
20.
Serm. 3.
de curat.
Græc.
off.

Secr. 4.
hist. Ec-
cles. 18.

natura rerum à Deo conditarum : quæ quo-
 tiescumque animo lubitum sit meo, libros ip-
 sius Dei ad legendum suppeditat. *Nam teste*

*Natura
 rerum li-
 ter est.*

Hö. 11.
 in hexa.

*magno Basilio, vniuersa hæc mundi moles, per-
 inde est ac liber litteris exaratus, palàm conte-
 stans ac deprædicans gloriam Dei: illiusque au-
 gustissimam maiestatem, arcanam aliòqui &
 inuisibilem abundè enuncians intellectu creatu-
 ræ. Itaque mundus diuine maiestatis est insigne,
 ut per ipsum Dei sapiëntia manifestetur. Quocun-
 que te flexeris, ibi illum videbis occurrentem*

Sen. 4.
 de Ben. 2

*tibi. Nihil ab illo vacat. opus suum ipse implet:
 quia nec natura sine Deo est, nec vlla sine diui-
 nitatis indicio. Et tu itaque non semper hebes & in
 terram sis demissus: ad diuina te erige, & totã*

Bon. 8.
 S. 1. 6.

*mente consurge, exemplo S. Francisci. videt oues,
 videt agriculos: mox ferebatur in contemplatio-
 nem Christi, veri agni, qui abstulit mundi pecca-*

*Ex quo
 Deum in-
 telligit.*

Isa. 53. 7

*tum. qui sicut ouis ad occisionè ductus, & quasi
 agnus coram tondente se obmutuit, & nõ ape-
 ruit os suum. Ad auicularum musicam frutillan-
 tium & minurientium, assurgebat ad diuinorum
 contemplationè, & laudes creatoris: qui eos vestit,
 alit, seruat, & gubernat nutu sue prouidentie. Vm
 ignis conspicatus, lucem, & pulchritudinem: sta-
 tum illum qui ignis consumens est, ruminabatur.*

Deut. 4.
 24.

*Quicquid in orbe vides, pars operis est diuini: & si
 sensus more piorum exercitaueris, omnia auctorem
 suum præferunt, & representant aliquid diuinum.
 Scripsit de hac re S. Bonauentura librum elegan-
 tissimum, hoc titulo, Itinerarius mentis in Deū.
 Docet sanè quàm eruditè è conditione omnium
 rerum assurgere in contemplationè Dei conditoris.*

§. 2. Flagrabat erga Sacramentum Domi-
 nici corporis.] Testatur Cornelius Iansenius

Oratio S.
Franc. ad
elevationē
S. Eucha-
ristia.

S. Franciscum, cum sacra Eucharistia in tremen-
dis illis mysteriis ostendebatur, solitū precari; Do-
mine Deus, cælestis Pater, respice in hanc glo-
riofam Christi tui faciē, & miserere mei. *Com.
in Concordiam Euangel. cap. 135. ad illa verba,
Amen amen dico vobis, si quid petieritis Patrem
in nomine meo.*

7. Prædicto Soldano prædicavit Deum tri-
num & vnum.] *Opera pretium fuerit adscribere,
quæ S. Antoninus narrat ex Iacobo Vitriaco Car-*
dinale in Ierosolymitanâ historiâ, quam cōscripsit,
inquens, Vidimus primum Ordinis Minorum
fundatorem, Franciscum nomine, virum sim-
plicem & illitteratum, dilectum Deo & homi-
nibus, ad tantū ebrietatis diuini amoris exces-
sū, & feruoris spiritum, raptum fuisse, quod,
cū ad exercitum Christianorum, ante Da-
miatam in terrâ Ægypti deuenisset, ad Soldani
Ægypti castra intrepidus, & fidei clypeo com-
munitus, accessit. Quem cū in viâ captū te-
nuissent Saraceni, Ego, inquit, Christianus
sum: ducite me ad dominum vestrum. Hunc
adductū cernes bestia illa crudelis, aspectu eius
in mansuetudinem conuersa est: & per aliquot
dies, ipsum sibi, & suis Christi fidem prædican-
tem attentissimè audiuit. Tandem metuens ne
aliqui de exercitu suo, verborū eius efficaciam ad
Christum conuersi, ad Christianorum exerci-
tum transfirent: cum omni reuerentiâ & secu-
ritate ad nostrorum castra adduci præcepit, di-
cens ei, Ora pro me, vt Deus illam fidem & le-
gem, quæ sibi magis placet, dignetur inspirare.
Sed tamen facta est S. Francisco copia, quocumque
vellet cum sociis pergere causâ prædicandi Euan-
gely, datâ fide publicâ, & symbolo, siue tesserâ qua-
dam

Spec. 7
ex 5. 1
cap. 7.

Ter. p. 11
hist. 14.
c. 7. §. 1.
Iacob. 2
Vit. hist.
Oecod.
cap. 14.

Barpt.
Pisan.
Conf.
fruc. 2
10. 13.

Lib.
orar.
Deu.

Spec. vi.
tz S. Fr.
cap. 74.

dam à Soldano. Interim contigit dignū sanè quod memoria commendetur. Dum S. vir in illā terrā, comitatus vno socio peregrinaretur, decem aliis Evangelij gratiā aliō ablegatis: mulier quādā pulcherrima ipsum ad venerem sollicitavit. Ille verò quasi consentiens, Eamus, inquit, & ostendā tibi lectum pulcherrimum, ignem magnum demonstrans, in quem nudus se intecit. Vocat ad se impudicā illam, Accede, inquiens, frueri splendido lecto & florido. Ille sus ab igne magno prodigio, mulièrem non solum à libidine, verum etiam ab impietate retraxit ad Christum. Factum prorsus simile in aulā Frederici II. Imperatoris. hic à concione, quam habuit vir sanctus, potissimum contra libidinem & venerem, in quam nimirum proclives aulici illi, invitavit ad cœnam Franciscum. Pòst, solum in cubiculum introductum, scortū ad turpitudinem illectabat. Sed ignis, in quem se misit, in quo decubuit, ad quem cœ ad lectum, meretricem invitavit ad concubitum, juuenculam coniecit in fugam. Imperator eum omnia per rimulas observasset, videns B. virum, integro & illaeso ab igne corpore, quem illudere statuerat, maximè admirari cœpit, & venerari. Ceterum Soldanum illum sub mortem, meritis sancti Francisci ad Christianam pietatem conuersum, à B. Francisco missis duobus fratribus, & baptizatum, commemorat Speculum vitæ S. Francisci c. 74. Barptol. Pisanus Confor. fruc. 39. ubi fusius, quæ de Soldano tetigi, enarrantur.

Scortū im-
pudens ad
se inuocat
inens ve-
igne, nec
vsculatur.Barpt.
Pisan.
Confor.
fruc. 2.
10. 13.Soldanus
ille à fra-
tribus ba-
ptizatus.

IN CAPVT X.

§. 1. Orationis gratiam viro religioso desiderandam super omnia.] In eandem sententiam D. Chrysostom. Quemadmodum sol lucē præbet corpori: sic animæ lumen est precatio. Pro-

Lib. 1. de
orando
Deum.

T 5

inde